

Življenje v Restavraciji

Zakaj smo naši večstanovanjski železničarski hiši tako rekli? V času gradnje karavanškega predora je bila v letih od 1901 do 1906 v stavbi restavracija za delavce, ki so gradili predor. V njej pa so bila tudi stanovanja za osebje restavracije. Na hiši je bil velik napis v nemščini »Restavracion«, ki je bil viden, dokler niso stavbe porušili. Jedilnica je bila v prizidku stavbe, kjer sta bili ob vhodu na vsaki strani po ena blagajna.

Del, namenjen jedilnici, so porušili že leta 1937 zato, da je železnica za svoje stranke lahko postavila pralnico in drvarnice. Vsa ostala stavba pa je bila preurejena za stanovanja: dve dvosobni, šest enosobnih in dve mansardni stanovanji. V njih so stanovale naslednje družine: v pritličju: šestčlanski družini Malavašič in Sitar, petčlanska družina Strmšek in devetčlanska družina Palčič in v prvem nadstropju: sedemčlanska družina Škrabl, devetčlanska družina Kopitar (za njo štiričlanska družina Mausar), osemčlanska družina Štolcar (za njo štiričlanska družina Gajser), šestčlanska družina Podbršček (kasneje sedemčlanska družina Pintar). V mansardi pa je živela desetčlanska družina Marinčič, kasneje pa tričlanska s priimkom Družnik in dvočlanska s priimkom Tarman.

Vse stranke, čeravno številčne, so se med seboj dobro razumele. Gojili so zajce in kokoši. Kopitarjevi so redili še prašiča, Malavašiči in Škrabli kozo, Štolcarjevi pa kravo in čebele. Ob košnji smo otroci Štolcarjevim pomagali pri spravilu sena in ob zaključku dela dobili kos rženega kruha z medom, kar je bila prava poslastica. Otrok moje starosti je bilo dosti, zato nam ni bilo nikoli dolgčas. Igrali smo se »risentanc«, »zbijanje kože«, »škarice«, »skrivavca« ... ali pa na »malem plac« pasli koze, pekli krompir in na mreži še jabolka, ki smo jih narabutali v Čušovem gaju. Pozimi ali ob slabem vremenu pa smo se igrali na skupnem hodniku hiše, saj nam domislic za različne igre nikoli ni zmanjkalo. Ime hiše Restavracija je ostalo do konca oziroma do rušenja stavbe, pralnic in drvarnic.

Restavracija leta 1949
(Last J. Palčič)